Չաբաթ 4 Մայիսի № 17 — 1874 — Շաբաթ 4 Մայիսի № 17

Հրատարակվում է ամեն շաբաթ օր մի քերթ: Տարեկան բաժանորդագրության գինն է 7 ռ: Բաժանորդագրվել կարելի է խմբագրատանը (Ս. Վարդանեանի տանը) և Համ. Նիֆիս: առեւտրի խանութում:

Հրատարակի միջոցով ազնիւ յայտարարութիւն տպագրել տալ ցանկացողը պէտք է 10 մէջիկ տառերի համար վճարէ 1 կոպէկ: Յայտարարութիւնները ընդունւում են հայերէն և օտար լեզուներով:

ԺԷ ՏԱՐԻ

ՄԵԼՈՒ ՀԱՅԱՏԱՏԱՆԻՐ

ԿՐԱԳԻՐ

ԺԷ ՏԱՐԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Թիֆլիս 4-ին Մայիսի.

Մեղմէ մի քանի տարի առաջ մենք պատրաստել ենք մեր թիֆլիսեցիներին, որ առաջիկայ 1875 թուականից թիֆլիս քաղաքը վայելելու է քաղաքային ինքնակառավարութեան առանձնաշնորհութիւնը: Մենք ասացինք այն ժամանակ, որ թիֆլիսի համար մեծ պատիւ է առանձնաշնորհութիւնը, թեպետ աւելորդ չէր լինիլ շնորհիւ վայելելու այդ բարիքը և անդրկովկասի միւս քաղաքներին, ինչպէս այդ մտածիլ են և մենք ևս հաղորդած ենք Պետերբուրգի քաղաքի վերաբերութեամբ: Տալով այդ առանձնաշնորհութիւնը մեր քաղաքին, կամեցան ձանաչել նորա բնակիչների մէջ այնքան խոհականութիւն և զարգացումն, որ անկրկիւղ յանձնում են նորա կառավարել իւրանց գործերը առանց սրևիցէ միջամտութեան կառավարութեան կողմից: Մենք այն ժամանակ այնքան հաղորդեցինք իւ գիտութիւն հասարակութեան, ցանկացանք սորան յայտնութիւն, որ առաջիկայ տարի կարողանայ ընտրել իւր միջից այնպիսի անձանց, որոնց վերայ վստահացած լինելով կարողանայ յանձնել նորա քաղաքային գործերը կառավարելու:

Այդ յանկութիւնները և յայտնութեան մտքերանքները այժմեան դարուս մէջ առհասարակ դիտեն, որ խօսքեր են և ոչինչ նշանակութիւն չեն ունենալ գործի վերաբերութեամբ: Արդարև թիֆլիս քաղաքը, դոլով ամբողջ կովկասի կենդրան, թէ առևտրական և թէ վարչական կողմանէ, այժմ տարեցտարի ընդարձակվում է և իւրաքանչիւր տարի նորա գործունէութեան ասպարէզը լայնանում և բարդվում է: Այս պատճառաւ և ամենայն տարի իւր վարդապետն և իւր ընդարձակութեան հետ նա պահանջում է կատարելագործութիւն ինչպէս իւր արտաքին նոյնպէս և ներքին կառավարութեան մէջ: Թիֆլիս քաղաքը ինքն ըստ ինքեան անդիտակցաբար ձըղտում է դառնալ Ռուսիոյ դլխաւոր քաղաքներից մէկն, նա յոյս ունի ստանալու Օդէսայի, Վարսովիայ, Րիգայի և այլն ստացա նման քաղաքների նշանակութիւն, երկաթուղին աւելացնում է բնակիչների թիւը և ապագայում ևս աւելացնելու է. իսկ քաղաքային հասարակութիւնն իւ նորա համար. նա իւր գործունէութեան մէջ հաւատարիմ մնաց նահապետական նութեան և եւրոպացած թիֆլիսի վերայ նայում էր Աղամահմատ խանի ժամանակից մարդկանց աչքերով:

Այս տարուայ ժամանակամիջոցում քաղաքային վարչութիւնը դադուեցաւ ապրելոք համապատասխան իւր նշանակութեանը, իրագործից արդիօք ժողովրդի յոյսը: Սորան և սոյա նման հարցերին պատասխան կարող է տալ նորա չորս տարուայ գործունէութիւնն և կարգադրութիւնից ի բաց թողնելով մի քանի փոքր նշանակութիւն ունեցող գործերը, որոց վճռահատութեան մէջ քաղաքային հասարակութիւնը անհաստատ դանուեցաւ, ցոյց տանք նորա այն կարգադրութիւնները, որոնք կարող են համարուիլ ղլխաւոր և ժամանակին յարմար գործեր: Մեր կարծիքով, քաղաքը գադով լուսաւորելու և ջրանցք շինելու հարցերը այժմեան ժամանակ պէտք է լինէին ամենակարևոր գործերը: Բայց ի՞նչ պատահեցաւ այդ հարցերը քննելու ժամանակ ընթերցողը կարող է յիշել թէ այդ հարցերը ինչ ձև ստացան և ինչ ուղղութեան ենթարկուեցան այն օրից, երբ բաղմութեամբ մէկ ձայնի վճռաւեցաւ այդ ձեռնարկութիւնները յանձնել իրագործելու պ. Ռուկոյին՝ մի անյայտ բազպանդիր անձին, որի յանձնարարութեան թղթերը, ինչպէս վերջը յայտնեցաւ վաւերացրած չէին օրէնքով:

Հասարակութեան բանիմաց անդամները անբաւական մնացին գործից, իսկ սեղական մամուլն սկսի տալ գաղափար, թէ նա պատրաստ չէ գնա և հասարական գործերին մասնակցելու համար և թէ այն փոքրաթիւ անդամներին, որոնք կամենում են գործ կատարել յօգուտ հասարակութեան, նա փոխանակ նորա օգնելոյ խանգարում է գործը, գաղանալով խաղալիկ մի քանի ձայնիկների և բաղդախնդիր անձանց աղդեցութեան տակ:

Ո՞նչ եղաւ մեր խելօք արհեստաւորների երեխանց համար արուեստագիտական ուսումնարան շինելու հարցը: Անկասկած մտաբերում է թէ տեղային մամուլը ինչ սեսակ բողոք բարձրացրեց նոցա դէմ, որոնք այդ ուսումնարանը կառավարելու համար նախագիծ և ուսման պրոգրամմայ էին կազմել: Հասարակութիւնը զարմացած մնայ, չը հասկանալով թէ ինչ իրաւունքով իւր օգտի համար հաստատուելու ուսումնարանի մէջ, որտեղ մեծ մասը հայերից և վաճառներից պէտք է աշակերտներ լինէին, մայրենի լեզուն և կրօնը աւելորդ էին համարել: Ցեղային մամուլը իւր ժամանակին ուժ տարին եր հասկացրեց այդ սխալը և պահանջից փոխել այդ նախագիծը հաստատութեան ներկայ պահանջներին համաձայն: Արդէն մի տարուց աւելի անցաւ այն օրից, երբ քաղաքային հասարակութիւնը մեծ ջերմեռանդութեամբ յանկացաւ. իշխանական նոյն բարձ. Մեծ իշխան փոխարքայի առաջնամեայ կառավարութեան տարեդարձի ուսումնարան հաստատել, բայց այժմ միայն մտածում են շինութեան մասին և ո՞րտեղ թէ երբ կը լինի պատրաստ այդ ուսումնարանը: Այս բոլորը ի՞նչ է ցոյց տալի: Թո՞ղ լինքն ընթերցողը այդ եղրակացնէ:

Ինչո՞ւ այս հարցերն ենթարկուեցան այս տեսակ վճռին. ի՞նչու ներկայումս վճռելու գործերը յետաձգուեցան կամ ապագային մի պատասխան միայն կարող է լինել սորան՝ թէ քաղաքային վարչութեան ներկայ կազմակերպութիւնը համապատասխան չէր իւր նպատակին, ուստի և այդ հարցերը ներկայ վարչութեան ուժից վեր եղան:

Ուստի այժմ պէտք է մենք մտածինք, որ քաղաքային վարչութեան ապագայ կազմակերպութիւնը դոնէ այնպիսի լինի, որ կարողանայ արդարացնել մեր յոյսը և հայաքաղաքներով առաջ ընթացող թիֆլիսին բաւականութիւն տալ ըստ իւր պահանջման:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼ,
[ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ «ՄԵՂՈՒ ՀԱՑԱՍՏԱՆԻ» ԼՐԱԳՐԻ]

—

Գերմանական լեզուի ուսումը Աղեքսանդրապօլում հարկաւոր է, թէ ոչ: Այդ քաղաքի ճեսական գպրոցն այժմ վերախնամած է վճռական գպրոցի վերայ հաստատուած կանոնագրութեամբ, որով պիտի ունենայ չորս դասատուն առաջնիից սկսեալ, բայց նախապատրաստականից, որոնք կարող են մէկից մինչև երեք լինել: Ուրեմն այսուհետ մանող եօթ տարեկան մանուկը, եթէ մինչև այդ գպրոցի ուսման ընթացքն աւարտելը, կարող է յուսալ, որ ամենայքիչը, վեց տարի տեւելու է իր ուսումնառութիւնը և ամենաշատը՝ ութ տարի, որ աւելի հաւանական է: Ուրեմն եթէ մինչև այժմ ուսումնատուութեան կարճ միջոցը անելիք էր տալիս կարծելու, որ այդ տեղ

ա) Դաստատութեան ժեսող,
բ) Դրպիտութեան սիլլան,
գ) Ընթերցանութիւն,
դ) Գերակատութիւն,
ե) Գրաբար լեզու,
զ) Գրաւոր աշխատանք.

—

Ա. Մեսօդ.

Ուսումնական չրջանի առաջին իսկ օրից սկսած մինչև վերջինը պէտք է ջանալ, որ ուսուցչի դասախօսութեան եղանակն արթնացէ ու պահպանէ մանկական ուշադրութիւնը, իբրև կենդանի մանակցութիւն աշակերտի կողմից ուսման մէջ: Երբ աշակերտը ուշադիր է, այն ժամանակը միայն կարող է թափանցել նորա հոդու մէջ ամեն մի հաղորդուած գիտելիք: Մինչև որ ուսուցիչը չըջանայ արթնացնել ու պահպանել աշակերտի ուշադրութիւնը, ուսումն ամենևին յաջող չի ընթանալ:

Բայց դորա համար նա ընդունակ պիտի լինի միշտ նորանոր հարցասիրելի նիւթեր ներս բերել դասերի մէջ: (Սորանից չըվհատ է եղրակացնել սակայն, որ հարկաւոր է անդադար առաջարկել մանուկների ուշադրութեանը բազմութիւն առարկաների): Օգտակար է խօսելով մի առարկայի մասին՝ հետաքրքրել նորան զանազան կողմերից, արծարծելով նորա մէջ միշտ նորանոր յատկութիւններ:

Աչակերտը ուշադիր է, երբ նա սիրում է հաղորդելի առարկան. սիրում է, երբ դա զբաւում է նորան և զբաւում է, երբ նորան դաս են տալիս իւր զարգացման աստիճանին համեմատ, նորան հասկանալի նիւթեր:

Գրաւում է մանկան այն դասը, որտ բովանդակութիւնն առած է նորա հանապազօրեայ սովորական չրջանից, նորա ընտանեկան, փողոցային և ընկերական կեանքից. սիրում է նա այն դասը, որ չի հաղորդվում նորան անծանօթ ու ցամաք եղանակով, այլ որին տալիս են մի կենդանի և սովորական ձև:

Երբ մանուկը մտնում է ուսումնարան, ոչ թէ միայն չէ կարողանում իւր ընտանեկան դաստիարակութեամբ, որքան և իւէ չնորհքով կարդալ ու գրել, այլ և նա իւր գլխում չի ունենում ոչ մի որոշ հասկացողութիւն. ընդհակառակն ամենայն բան, որպէս և նորա խօսքը ընդհատ է լինում, անկապ ու անկերպարան: Այդ ժամանակ նորա հոգեկան կարողութիւնները քնած են և կարօտ դրգռման: Խօսակցական մետոդն ունենալով թէ և զարթուցիչ բնաւորութիւն՝ կենդանացնում է դասը, հեռացնում ձանձրութիւնը դասատան միջից և հետզհետէ զարգացնում մանկան գատողութեան, զննողութեան և խօսքի կարողութիւնը:

Այդպիսի դասերը, որ ամենայն ժամանակ կարողէնք անուանել խօսակցական վարժութիւններ, պէտք է ընթացակից լինին ընթերցանութեան դասերին. այս խօսակցութեան նիւթերը հարկաւ պէտք է առնուին արդէն կարդացած (կամ պատմուած) դասերի մէջից. սակայն պահպանելով նոցա մէջ սիստեմատիքական հետևողականութիւն, ներքին կապակցութիւն:

Դիստերվէգի*) ասելով ամենից առաջ մենք պիտի առաջարկենք աշակերտի զդայութեանը արտաքին աշխարհի իրական առարկաները և ստիպենք մանուկներին իւրացուցանել նորա անուններն ու նշանացոյցներն. ինչքան առաւել կատարեալ ու պարզ կերպով առարկան կարողանայ ապատորութիւն գործել արտաքին զդայութեան վերայ, այնքան առաւել հարուստ և իմաստալի կըլինի խօսակցութիւնը նորա մասին: Երբ որ աչակերտը իւրացուցած կըլինի առարկան իւր նշանացոյցներով, անմիջական ապատորութեամբ, այն ժամանակ հարկաւոր է ստիպել նորան այդ նշաններից կազմել մի ընդհանուր ներկայացումն. երբ աչակերտը կազմած կըլինի այդպիսի պարզայայտ ներկայացումն մի քանի առարկաների մասին, այն ժամանակ պէտք է կարողանայ նա միանչան առարկաներից կազմել մի ամբողջ հասկացողութիւն, ենթարկել այդ առարկաները յայտնի ընդհանուր նշանացոյցների, կազմել ըստ այդմ իւր համար գիտելիք քանի մի նոյնպիսի առարկաների մասին և վերջապէս պէտք է կարողանայ արտայայտել իւր հասկացողութիւնը պատշաճաւոր ընդհանուր խօսքով: Դասատուութեան այսպիսի ընթացքը համապատասխան է մարդու հոգեկան բնութեանը. ուսան և դա է այն միակ ուղիղ ճանապարհն, որով կարելի է հեռացնել ներկայացման ամեն մի մթութիւն, անորոշութիւն և անկարգութիւն:

*) Ադոլֆ Դիստերվէգը ծնուած է 1790 թ. հոկտեմբեր ամսին Զիմեգում (Վեստֆալիայում) և մեռած 1866 թ. փետրվար ամսին Բերլինում:

Նա իւր կեանքի առաւել քան քառասուն տարիքը նուիրեց ազգային լուսաւորութեանը և հատատ քայլով աշխատում էր մշակել ու իրագործել իւր ուսուցչական գեստալոցու միտքը.—տալ մարդուն այնպիսի դաստիարակութիւն, որ հիմնուած լինի ազատ զարգացման վերայ և այն իւ քնագործունէութեան միջոցով շինէ նորան անկախ և անձնիշխան

Մի գերմանացի գրողի կարծ խօսքերն աւելի լաւ են նկարագրում Դիստերվէգի գործունէութեան բնաւորութիւնը.—Պրուսիան շինել է իւր գիտի վերայ երեք աշխարհիս բերդեր, որ պաշտպանէ տէրութիւնը գրացի թշնամիներից, բայց նա շինեց և մի ուրիշ առաւել զօրեղ բերդ — ազգի կրթութիւնը, և այս վերջին ամենայուսալի բերդը շինելու մէջ նորան օգնեց Դիստերվէգը, որպէս հմուտ հարատարակտ իւր գործի մէջ:

ՀԱՄԱՌՕՏ ՀԱՑԵԱՑՔ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ ՈՒՍՄԱՆ ՎԵՐԱՑԱՔ

—

Մայրենի լեզուի նշանակութիւնը այնքան պարզ է իւրաքանչիւր ուսուցչի համար, որ ամենևին հարկաւոր չէ այստեղ որ և իցէ բան աւել նորա մասին. առաւել կարևոր էր ցոյց տալ այդ առարկայի մատակարարելու եղանակը, որի մասին ևս կաշխատեմ իմ հայեացքը բացայայտել: Ամենից առաջ պէտք է նկատել, որ մեր մէջ մայրենի լեզուի դասատուութեան ընթացքը կարգաւորելիս՝ հարկաւոր է չեղուել այն ձևից, որ ընդունված է ուրիշ լեզուների մէջ. պատճառ Հայոց լեզուի ուսման հանդամանքները մի փոքր ի չատէ բարձր ուսումնատեղում պահանջում են զուգակից դասատուութիւն գրաբարի և աշխարհաբարի: Աշխարհաբարի և գրաբարի զուգակից դասատուութիւն ասելուց չըվհատ է եղրակացնել սակայն, որ առաջին իսկ տարիներից հարկաւոր է խառնել մանուկների դասերի մէջ նոցա անհասկանալի գրոց լեզուն, որ կընշանակէր ընկղմել այն մոլորութեան մէջ, որին հետևում էին մեր անցեալ տարիների ուսուցիչները:

Այդ բանի համար պէտք էր հետևել ժամկավարժութեան մէջ ընդունուած այն առաջնամիտ մետոդին, որ տանում է հնչուից ու ծանօթից դէպի դժուարն ու անծանօթն, այսինքն, պէտք էր աստիճան առ աստիճան եւ փոքր առ փոքր աշխարհաբարի հետ կցորդել գրաբարը, աշխատելով՝ այդուամենայնիւ չը ծանրաբեռնել մանկան գլուխը աւելորդ գիտելիքներով նորա մասին: Իսկ այստեղ մայրենի լեզուի դասատուութեան եղանակը առաւել կանոնաւոր կերպով ցոյց տալու համար՝ բաժանենք յետագայ մասերի.

անուններն ու նշանացոյցներն. ինչքան առաւել կատարեալ ու պարզ կերպով առարկան կարողանայ ապատորութիւն գործել արտաքին զդայութեան վերայ, այնքան առաւել հարուստ և իմաստալի կըլինի խօսակցութիւնը նորա մասին: Երբ որ աչակերտը իւրացուցած կըլինի առարկան իւր նշանացոյցներով, անմիջական ապատորութեամբ, այն ժամանակ հարկաւոր է ստիպել նորան այդ նշաններից կազմել մի ընդհանուր ներկայացումն. երբ աչակերտը կազմած կըլինի այդպիսի պարզայայտ ներկայացումն մի քանի առարկաների մասին, այն ժամանակ պէտք է կարողանայ նա միանչան առարկաներից կազմել մի ամբողջ հասկացողութիւն, ենթարկել այդ առարկաները յայտնի ընդհանուր նշանացոյցների, կազմել ըստ այդմ իւր համար գիտելիք քանի մի նոյնպիսի առարկաների մասին և վերջապէս պէտք է կարողանայ արտայայտել իւր հասկացողութիւնը պատշաճաւոր ընդհանուր խօսքով: Դասատուութեան այսպիսի ընթացքը համապատասխան է մարդու հոգեկան բնութեանը. ուսան և դա է այն միակ ուղիղ ճանապարհն, որով կարելի է հեռացնել ներկայացման ամեն մի մթութիւն, անորոշութիւն և անկարգութիւն:

Ըստ այսմ պէտք է նկատել, որ մայրենի լեզուի դասատուութեան ընթացքը կարգաւորելիս՝ հարկաւոր է չեղուել այն ձևից, որ ընդունված է ուրիշ լեզուների մէջ. պատճառ Հայոց լեզուի ուսման հանդամանքները մի փոքր ի չատէ բարձր ուսումնատեղում պահանջում են զուգակից դասատուութիւն գրաբարի և աշխարհաբարի: Աշխարհաբարի և գրաբարի զուգակից դասատուութիւն ասելուց չըվհատ է եղրակացնել սակայն, որ առաջին իսկ տարիներից հարկաւոր է խառնել մանուկների դասերի մէջ նոցա անհասկանալի գրոց լեզուն, որ կընշանակէր ընկղմել այն մոլորութեան մէջ, որին հետևում էին մեր անցեալ տարիների ուսուցիչները:

Այդ բանի համար պէտք էր հետևել ժամկավարժութեան մէջ ընդունուած այն առաջնամիտ մետոդին, որ տանում է հնչուից ու ծանօթից դէպի դժուարն ու անծանօթն, այսինքն, պէտք էր աստիճան առ աստիճան եւ փոքր առ փոքր աշխարհաբարի հետ կցորդել գրաբարը, աշխատելով՝ այդուամենայնիւ չը ծանրաբեռնել մանկան գլուխը աւելորդ գիտելիքներով նորա մասին: Իսկ այստեղ մայրենի լեզուի դասատուութեան եղանակը առաւել կանոնաւոր կերպով ցոյց տալու համար՝ բաժանենք յետագայ մասերի.

1) Դասատան մէջ գանուող աշակերտների անունները,
2) Նոցա մասերը,
3) Նոցա նկարագրութիւնը,
4) Նոցա համեմատութիւնը, այսինքն նմանութիւնների ու զանազանութիւնների որոչելը,
5) Միևնոյն կարգով վարժութիւններ որոչել զանազան առարկաների վերայ,
6) Ծանօթութիւն երկրաչափական մարմինների ձևերի հետ:
7) Բնական պատմութեան սկզբունքն՝ խօսակցութիւններ մարդու, ընտանի անասունների և պարտիղի բոյսերի մասին:
8) Խօսակցութիւններ բնակութեան տեղերի մասին:
9) Խօսակցութիւններ կրակի, օդի, ջրի, հողի և դորա երեույթների մասին, և
10) Զանազան սեռի բնական և արհեստական առարկաների ու բնութեան երեույթների առաւել ընդարձակ նկարագրութիւններ:

Այս նիւթերի վերայ դասախօսութիւնը կարող է տևել ուսման առաջին երկու կամ եւրք տարիներում:

Պետք է այժմ ասել, որ վերը յիշուած ուսանքը — խօսակցական մետոդը կարևորապէս պահանջվում է սկզբնական չրջանում, պատճառ, միայն այդ եղանակը չատ չէ օգտաբեր բանականին զարգացած մանուկների

3. Վերջ ի վերջ ստացվեցավ նաև այն տեղեկությունը, որ Ղարսի նահանգապետ Ֆուադ փաշան հրամայել է Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղի մոտ գտնվող Ղարաքիլիսա անունով լեռան վրա մի ամրոց շինել։

4. Ս՝ր Ա՝ն ոտքի վրա է կանգնած, որ Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղի մոտ գտնվող Ղարաքիլիսա անունով լեռան վրա մի ամրոց շինել։

1. Կարծիք կայ, որ Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղի մոտ գտնվող Ղարաքիլիսա անունով լեռան վրա մի ամրոց շինել։

2. Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղի մոտ գտնվող Ղարաքիլիսա անունով լեռան վրա մի ամրոց շինել։

Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղի մոտ գտնվող Ղարաքիլիսա անունով լեռան վրա մի ամրոց շինել։

Ե. Գրիգորյանի մահվան

Ս՝ր Գրիգոր Գրիգորյանի մահվան լուրը ցավով ընդունեցինք։ Նա մեր ամենահին բարեկամներից էր։ Ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Գրիգորյանը ծնվել է Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղում։ Նա ուսումը ստացել է Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղի դպրոցում։ Նա ապրել է Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղում։ Նա մահացել է Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղում։

Ալաշկերտի գավառակի Ղարաքիլիսա գյուղի մոտ գտնվող Ղարաքիլիսա անունով լեռան վրա մի ամրոց շինել

Վաղարշապատ, 12 Մայիսի։

ՅԱՎԱԼՎԱԾ ԹՎԱՀԱՆԴԵՍ

Ընթերցողները գիտեն, որ «Վաղարշապատ» շաբաթաթերթը հրատարակվում է ամեն կիրակի։ Ինչպես հայտնի է, թերթի խմբագրությունը գտնվում է Վաղարշապատ քաղաքում, իսկ տպարանը՝ Էջմիածնում։ Ուստի թերթի համարները ուշանում են հասնել բաժանորդներին։ Այդ պատճառով էլ խմբագրությունը որոշեց այսուհետև թերթը հրատարակել շաբաթական երկու անգամ՝ կիրակի և հինգշաբթի օրերին։ Այդ նպատակով խմբագրությունը դիմել է Էջմիածնի տպարանին, որ թերթի տպագրությունը կատարի հինգշաբթի օրերին։ Սակայն տպարանը հրաժարվել է կատարել այդ պահանջը, պատճառաբանելով, որ իբր թե տպարանի մեքենան այնքան հին է, որ չի կարող երկու անգամ աշխատել։ Ուստի խմբագրությունը ստիպված է եղել հրաժարվել այդ միտքից։

Ինչպես տեսնում ենք, տպարանի մեքենան հին է, բայց ոչ այնքան, որ չկարողանա երկու անգամ աշխատել։ Ուրեմն պատճառը ուրիշ է։ Ինչո՞ւ տպարանը չի ուզում, որ թերթը շաբաթական երկու անգամ հրատարակվի։ Ինչո՞ւ տպարանը չի ուզում, որ թերթը ավելի շուտ հասնի բաժանորդներին։ Ինչո՞ւ տպարանը չի ուզում, որ թերթը ավելի լավ տպագրվի։ Ինչո՞ւ տպարանը չի ուզում, որ թերթը ավելի շատ տարածվի։

Պատասխանը շատ պարզ է։ Տպարանը չի ուզում, որ թերթը ավելի լավ տպագրվի, ավելի շուտ հասնի բաժանորդներին և ավելի շատ տարածվի, որովհետև տպարանի վարիչ Ա. Տեր-Գրիգորյանցը ուզում է, որ թերթը ոչ միայն չհրատարակվի շաբաթական երկու անգամ, այլև ընդհանրապես դադարի գոյություն ունենալուց։ Ինչո՞ւ Տեր-Գրիգորյանցը չի ուզում, որ թերթը հրատարակվի։ Ինչո՞ւ նա ուզում է, որ թերթը դադարի գոյություն ունենալուց։ Ինչո՞ւ նա ուզում է, որ թերթը ոչնչացվի։

Պատասխանը շատ պարզ է։ Տեր-Գրիգորյանցը ուզում է, որ թերթը ոչնչացվի, որովհետև թերթը հրատարակում է Էջմիածնի ուսումնական կոմիտեն։ Տեր-Գրիգորյանցը ուզում է, որ թերթը ոչնչացվի, որովհետև թերթը հրատարակում է Էջմիածնի ուսումնական կոմիտեն։ Տեր-Գրիգորյանցը ուզում է, որ թերթը ոչնչացվի, որովհետև թերթը հրատարակում է Էջմիածնի ուսումնական կոմիտեն։

Ինչո՞ւ Տեր-Գրիգորյանցը չի ուզում, որ թերթը հրատարակվի Էջմիածնի ուսումնական կոմիտեի կողմից։ Ինչո՞ւ նա ուզում է, որ թերթը ոչնչացվի, որովհետև թերթը հրատարակում է Էջմիածնի ուսումնական կոմիտեն։ Ինչո՞ւ նա ուզում է, որ թերթը ոչնչացվի, որովհետև թերթը հրատարակում է Էջմիածնի ուսումնական կոմիտեն

ՊԱՇՏՕՆԱՅԻՆ

Պահպանության ... 27—28 ապրիլ.
Կոչ առ ժողովուրդ ... 4 30 կ.
Կարգ ժողովոյ ... 2 70 »
Կարգ օրինակ ... 3 »
Գործի ընթացք ... 7 30 »
Հանգիստ ... 8—8 50 կ.

Տիկին Մարիամ Տիգրանի Ջալալեանի եւ Փիլիպպոս Տիգրանի Ջալալեանի ծնողքը սրտի խոր ցաւով կը հաղորդեն իրենց բարեկամներուն եւ ծանօթներուն թէ իրենց սիրելի զաւակը

ՎԱՀԱՆ

ապրիլ 28-ին, ուրբաթ օր, առաւօտեան ժամը 8-ին, 20 տարեկան հասակին, երկարատեւ հիւանդութենէ ետք, վախճանեցաւ։

Թաղումը տեղի պիտի ունենայ կիրակի, ապրիլ 30-ին, ժամը 3-ին, Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ բակէն։

Ընտանեկան հանգամանքներու բերմամբ, Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ բակին մէջ տեղի պիտի չունենայ։

ՀԱՅՏԱԿԱՆՆԵՐ

Ֆրանսերէն դասեր կուտայ տիկին Ա. Ռ.